

Sygn. akt I C 6/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: staż. Ewelina Arkit

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2018 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w Ł.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.788,39 złotych (cztery tysiące siedemset osiemdziesiąt osiem 39/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 4 lutego 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.633,62 złotych (tysiąc sześćset trzydzieści trzy 62/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwoty 176,62 złotych (sto siedemdziesiąt sześć 62/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 6/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 9 listopada 2016 roku (...) sp. z o.o. reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 4.788,39 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 maja 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. W uzasadnieniu wskazano, że powódka prowadzi wypożyczalnię samochodów. W ramach prowadzonej działalności powódka wynajmuje pojazdy osobom, którym przysługuje odszkodowanie z tytułu doznanej szkody komunikacyjnej w ramach ubezpieczenia OC pojazdu sprawcy zdarzenia. W dniu 29 marca 2016 roku miał miejsce wypadek w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność Z. S.. Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u właściciela marki P., tj. (...) S z siedzibą w P., Republika Czeska, działająca przez (...) S.A. oddział w Polsce z siedzibą w W.. Powództwo zostało skierowane przeciwko (...) S.A. w związku z przeniesieniem w dniu 1 stycznia 2016 r. portfela ubezpieczeń z (...) S.A. Oddział w Polsce do pozwanej oraz zaprzestaniem prowadzenia działalności przez oddział zagranicznego ubezpieczyciela. Poszkodowany w związku z uszkodzeniem pojazdu zmuszony był wynająć pojazd zastępczy na czas niezbędny do zakupu części i naprawy pojazdu to jest na okres od dnia 29 marca do dnia 15 kwietnia 2016 roku i z tego tytułu poniósł koszt w wysokości 4.788,39 zł. W dniu 29 marca 2016 roku poszkodowany przeniósł wierzytelność z tytułu należnego odszkodowania za koszty wynajmu pojazdu zastępczego na powoda. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego odmówił wypłaty odszkodowania.

/pozew k. 6-9/

Postanowieniem z dnia 23 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi stwierdził swoją niewłaściwość miejscową oraz funkcjonalną i przekazał sprawę do rozpoznania według właściwości wyłącznej, Sądowi Rejonowemu dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

/postanowienie k. 27/

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 lutego 2017 roku (...) S.A. z siedzibą w W. reprezentowane przez pełnomocnika będącego radcą prawnym wniosło o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Pozwany zakwestionował w pierwszej kolejności okres najmu wynoszący 17 dni. Argumentowano, że pozwana nie ma wpływ na termin naprawy, decyzje poszkodowanego i warsztatu naprawczego co do terminu naprawy. Nie można zdaniem pozwanego przyjąć, że okres uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego będzie stanowił okres pozostawiania uszkodzonego pojazdu w warsztacie naprawczym. Okres ten wskazuje jedynie czas faktycznego przebywania w zakładzie, a nie okres faktycznie potrzebnej liczby dni na naprawienie pojazdu. Powód powinien zdaniem pozwanej dążyć do minimalizacji szkody, a nie przedłużać czas najmu pojazdu zastępczego. W drugiej kolejności pozwany zakwestionował wysokość czynszu najmu w stawce 281, 67 zł brutto za dobę, którą uznał za rażąco zawyżoną.

/odpowiedź na pozew k. 35-38/

W piśmie procesowym z dnia 1 marca 2017 roku pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie pozwu dodatkowo wskazując, że okres najmu pojazdu zastępczego na okres 17 dni jest w pełni uzasadniony. Jak wskazano w piśmie, poszkodowanemu przysługuje zwrot kosztów pojazdu zastępczego za czas, w którym nie był w stanie używać własnego pojazdu w związku z wykonywaną naprawą.

/pismo procesowe k. 46-47/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 marca 2016 roku miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność Z. S..

Sprawca zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...).

/okoliczności bezsporne/

Uszkodzenia ww. samochodu marki T. (...) stanowiły przeciwwskazania do eksploatacji pojazdu do momentu rozpoczęcia naprawy. Głównym elementem, uniemożliwiającym eksploatację pojazdu po drogach publicznych był uszkodzony reflektor.

/opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej oraz ruchu drogowego G. P. k. 73-74/

Z. S. nie rozpoczął naprawy dopóki nie otrzymał odszkodowania od pozwanego. Samochód był wypożyczony na okres naprawy pojazdu uszkodzonego.

/zeznania świadka Z. S. – zapis na płycie CD k. 53 adnotacja 00:04:34-00:12:34/

W dniu 29 marca 2016 roku poszkodowany Z. S. zawarł z (...) sp. z o.o. umowę najmu pojazdu zastępczego marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) ze stawką za wynajem w wysokości 229 zł netto za dobę, 281,67 złotych brutto. Wydanie pojazdu nastąpiło w dniu 29 marca 2016 roku. Najem trwał do dnia 15 kwietnia 2016 roku. Z tytułu najmu powyższego pojazdu zastępczego (...) sp. z o.o. wystawił Z. S. fakturę na kwotę 4.788,39 zł.

/umowa najmu z dnia 29 marca 2016 roku k. 20, faktura VAT nr (...) k. 19/

W dniu 29 marca 2016 roku Z. S. zawarł z (...) sp. z o.o. umowę przelewu wierzytelności z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego przysługującej mu wobec pozwanego Towarzystwa (...) w związku ze szkodą w pojeździe marki T. numerze rejestracyjnym (...).

/umowa przelewu wierzytelności z dnia 29 marca 2016 roku k. 11/

Przez pojęcie „uzasadniony technologicznie czas naprawy” oraz „czas najmu pojazdu zastępczego” należy rozumieć czas, jaki wynika z naprawczych norm czasowych określanych przez producenta oraz czas wynikający z czynności typowych wykonywanych w warunkach warsztatowych, jaki i czas konieczny na proces całej likwidacji szkody z uwzględnieniem, iż naprawa pojazdu jest ekonomicznie uzasadniona.

W praktyce warsztatowej przejęcie odpowiedzialności następuje w dniu wpłaty kwoty bezspornej. Rozpoczęcie naprawy bez potwierdzenia przelewu kwoty bezspornej jest obciążone ryzykiem i nie pozwala jednoznacznie ustalić okresu najmu. W omawianym przypadku pełna wypłata nastąpiła po zakończeniu najmu pojazdu zastępczego.

W aktach sprawy brak jest informacji z okresu powstania szkody o dacie zamówienia i otrzymania części oraz o stanie magazynowym danego warsztatu oraz o możliwości dostępu do części zamiennych dla danej marki i modelu z polskich centrali logistycznych, w tym trybie jednodniowym. Przy założeniu prawidłowej organizacji warsztatu, dostępności części na rynku lokalnym, okresu oczekiwania na ich sprowadzenie można przyjąć, że czas ten mieści się w granicach od 1 do 3 dni roboczych, chyba, że serwis poinformuje zleceniodawcę naprawy i ubezpieczyciela o problemach z zakupem części w autoryzowanych sieciach dystrybucyjnych lub od niezależnych dostawców.

Mając na względzie ww. czynniki dodatkowe nie można wykluczyć, że konieczny i uzasadniony technologią czas naprawy pojazdu uwzględniający czynności warsztatowo-naprawcze jak i około warsztatowe mógł wynieść 7 dni roboczych + 2 dni wolne od pracy.

W kwestii długości najmu pojazdu zastępczego zasadnym było rozpoczęcie najmu w dniu wypadku, tj. 29 marca 2016 r., zaś zakończenie najmu powinno nastąpić w dniu otrzymania dopłaty odszkodowania w kwocie 2.161,40 zł dnia 25.04.2016 r., co stanowi okres 29 dni.

Stawka najmu dobowego określona na poziomie 281,67 zł nie była wygórowana i kształtowała się w granicach stawek minimalnych i maksymalnych przyjmowanych powszechnie na rynku.

/opinia pisemna biegłego z zakresu techniki samochodowej oraz ruchu drogowego G. P. k. 68-69/

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach, a w przeważającej mierze na opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej oraz ruchu drogowego G. P.. Opinia ta po jej uzupełnieniu nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie powód domagał się zwrotu kosztów pojazdu zastępczego. W sprawie poza sporem pozostawał fakt, iż sprawcą kolizji był kierowca, który zawarł z pozwanym umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pozwany zakwestionował zakres szkody poprzez sformułowanie dwóch zarzutów. Pierwszy dotyczył okresu niezbędnego dla naprawy uszkodzonego pojazdu i związanego z tym czasu wynajmu pojazdu zastępczego. Drugi argument dotyczył stawki za wynajem auta, która zdaniem pozwanego została w sposób znaczny zawyżona i w związku z tym odbiegała od stawek powszechnie stosowanych na rynku.

Odpowiedzialność pozwanego za szkodę wyrządzoną w pojeździe statuuje art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego

w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz, której zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie zaś z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 ze zm. - dalej: "u.o.u.o.") w związku z art. 1 pkt 1 tej ustawy, odszkodowanie należne od zakładu ubezpieczeń odpowiadającego w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdów ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela zasadniczo jest tożsamy z zakresem odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wynikającym z przepisów kodeksu cywilnego określających zakres odpowiedzialności odszkodowawczej.

W myśl art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. § 2 komentowanego przepisu przewiduje także odpowiedzialność sprawcy za straty, które poszkodowany poniósł (*damnum emergens*), oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (*lucrum cessans*). Naprawienie szkody winno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili (art. 363 § 1 i 2 k.c.).

Bezspornym jest, iż utrata możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę majątkową. Niemożność korzystania z pojazdu, który został uszkodzony i wymaga naprawy, jest normalnym następstwem szkody, o której mowa w art. 361 § 1 k.c. i rodzi obowiązek wypłaty odszkodowania, wówczas gdy zastąpienie rzeczy uszkodzonej w okresie jej naprawy wymagało poniesienia określonych kosztów. Niemożność korzystania z pojazdu mechanicznego jako składnika majątkowego niewątpliwie stanowi źródło szkody o charakterze niemajątkowym, polegającej na dyskomforcie spowodowanym niedogodnościami posiadacza pojazdu wynikającymi z niemożliwości korzystania z tego składnika majątkowego.

Utrwaloną jest linia orzecznicza przewidująca, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego nie służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała SN z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11, Lex 1011468). Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca. Szkodą majątkową podlegającą naprawieniu są wydatki poniesione przez poszkodowanego w okresie naprawy pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego samochodu, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. W świetle powyższych rozważań uznać należy, iż odszkodowanie należy się za czas celowej i ekonomicznie uzasadnionej naprawy pojazdu oraz innych czynności niezbędnych, związanych z przywróceniem pojazdu do stanu poprzedniego, które z punktu widzenia obiektywnego (w tym także prawnego, kształtowanego na kanwie ustawy Prawo o ruchu drogowym) uniemożliwiają użytkowanie pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Rozstrzygnięcie sprawy sprowadzało się zatem do ustalenia celowego i ekonomicznie uzasadnionego czasu naprawy pojazdu należącego do powoda oraz powszechnie przyjmowanej stawki za wynajem pojazdu klasy pojazdu uszkodzonego. Poza sporem pozostawała zasadność najmu konkretnego pojazdu, bowiem pojazd ten był tym samym modelem co pojazd uszkodzony.

Ustalenia czy zakres uszkodzeń pojazdu powoda umożliwiał poszkodowanemu dalsze z niego korzystanie nie leży w ocenie zewnętrznej samochodu, nieopartej żadnym obiektywnym miernikiem. To czy pojazd nadaje się do

użytkowania po drogach publicznych jest obwarowane ściśle określonymi przez ustawodawcę przesłankami, których weryfikacja wymagała zasięgnięcia opinii biegłego. W przedmiotowej sprawie nie budziło wątpliwości, że uszkodzenia pojazdu spowodowane szkodą z dnia 29 marca 2016 r. wyłączały pojazd z użytku.

Zgodnie z opinią biegłego z zakresu techniki samochodowej oraz ruchu drogowego G. P. technologiczny czas naprawy samochodu powoda to okres nawet 7 dni + 2 wolne od pracy dni a uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego wynosił 29 dni kalendarzowych, który to okres wynikał z praktyki czynności związanych z naprawieniem szkody. W związku z powyższym należy uznać, że poszkodowany wypełnił dyspozycje wiążące poszkodowanego przy naprawieniu szkody, zgodnie z którymi, naprawienie szkody powinno być ekonomiczne i celowe, co w przedmiotowej sprawie należy odnieść do ekonomicznego i celowego aspektu najmu pojazdu zastępczego.

Nadto z obiektywnego punktu widzenia (z punktu widzenia biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego) stawka najmu dobowego określona na poziomie 281,67 zł nie była wygórowana i kształtowała się w granicach stawek minimalnych i maksymalnych przyjmowanych powszechnie na rynku. Była stawką rynkową.

Mając na uwadze powyższe rozważania i dowody, na gruncie ustalonego stanu faktycznego w sprawie Sąd uznał, że roszczenie poszkodowanego o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego jest zasadne w całości, tj. w zakresie 17 dni co przy uwzględnieniu stawki 281,67 zł brutto, daje w sumie kwotę 4.788,39 zł. Z uwagi na fakt, iż pozwany w toku postępowania likwidacyjnego nie wypłacił powodowi żadnej kwoty z tego tytułu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.788,39 zł.

Sąd rozstrzygnął o odsetkach na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c. i zasądził je od dnia 4 lutego 2017 r., czyli od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu. W pozostałym zakresie roszczenie zostało oddalone. W aktach brak bowiem dowodu na wcześniejszą wymagalność odszkodowania, ponieważ nie ma wezwania do zapłaty, a jedynie zgłoszenie szkody nie precyzujące wysokości dochodzonych roszczeń.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik procesu. Powód wygrał sprawę w całości. Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.633,62 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na kwotę tę składa się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 240 zł, koszt wynagrodzenia pełnomocnika będącego adwokatem w wysokości 900 zł ustalony na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. [Dz.U. z 2015 r. poz. 1800], opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, koszt wynagrodzenia biegłego w wysokości 476,62 zł.

Na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. z dnia 21 kwietnia 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 623) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 176,62 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.